

ISSN 1651-4254

Vägen ut

Kriminellas Revansch I Samhällets medlemstidning

Nr: 4 2002

Pris 30 kr

Anstaltsverksamheten

CRIS International

KRIS boende

*Drottning Silvia träffar
kriminella i Litauen*

God jul & gott nytt år
önskar
KRIS Sverige

Vägen ut

ISSN 1651-4254

Medlemstidning för
**Kriminellas Revansch i
Samhället**

Utges av
RIKSKRIS
Redhars väg 4
462 54 Vänersborg
Telefon: 0521-140 00

Ansvarig utgivare
Peter Söderlund

Chefredaktör
Michael Thyberg

Layout/grafik
Michael Thyberg

Skribenter/redaktion

Caroline Lidberg
Caroline Nilsson
Ing-Marie Björk
Kenneth Markström
Leif Karlsson
Miki Jankovic
Peter Söderlund
Åsa Lekberg

Adress

Vägen ut-redaktionen
Tjärhovsgatan 34
116 21 Stockholm
Telefon: 08-615 19 20
E-post: vagenut@kris.a.se

Hemsida

www.kris.a.se

Prenumeration

Helår 100: -
Betalas via
PG 199 95 41-4
Märk inbetalningen med
prenumeration

För icke beställt insänt material
ansvaras ej

Upplaga: 4.000 exemplar

Chefredaktörens rader

Jaha ja kära medlemmar och läsare, nu har det gått ett år igen. Ett år fyllt av arbete och nyskapande inom hela organisationen. Framgången har varit god hos många lokalföreningar men även svårigheter har kommit i dagen.

Hur som helst, så tycker jag att alla ni som arbetar i respektive lokalförening, ideellt eller avlönad, gör en fantastisk insats för andra och inte minst för er själva.

Jag ser hela tiden hur människor växer i sina nya roller och blir stora resurser igen efter att ha havererat sina tidigare liv. Stå på er, ge aldrig upp!

Det har också gått ett år (nästan) sedan jag tillträdde platsen som chefredaktör för tidningen du läser nu.

Det har varit enormt lärorikt att skapa media för er läsare och jag hoppas att ni är nöjda med tidningens innehåll.

Redaktionen är liten och våra

resurser små, men ambitionen desto större vill jag bestämt hävda.

Redaktionen ser fram mot 2003 och arbetet med att spegla det som sker inom organisationen för "Världens bästa brottsförebyggande åtgärd" (1999)

Med detta önskar jag och redaktionen var och en riktigt God jul & ett lysande gott 2003.

*Michael Thyberg
Chefredaktör*

NYKOPIA
GLOBAL PRINT AB

Nykopia Global Print AB.

**Industrivägen 11
171 48 Solna**

Telefon: 08-412 44 00

**E-post:
info@globalprint.com**

I detta nummer av Vägen ut:

info och Chefredaktörens rader	sid 2
Innehåll	sid 3
KRIS landet runt	sid 4-9
Frivilliga i mäss	sid 10
Polisen tar hjälp av KRIS	sid 11
Kick-off för Equal	sid 12
Visionsrummet	sid 13
CRIS International	sid 14
Bryggan	sid 15
Drottningen på fängelse	sid 16
KRIS boende	sid 17
Anstaltsverksamheten	sid 18-20
Företagspaketet	sid 21
Clean-house vs KRIS IF	sid 22-23
Kvinnofängelse i Lettland	sid 24
Massmedia om KRIS	sid 25
Nästa nummer/KRIS e-shop	sid 26
Ryggskogstorpet	sid 27
Annonser	sid 28

KRIS landet runt

**KRIS har
fyllt fem år**

1997

2002

sidan 4

**Ungdomsläger i Jörn med
KRIS Skellefteå**

sidan 5

**Peter Olin om halvvägs
lägenheter i Karlstad**

sidan 6

**Norra regionen i pole
position**

sidan 7

**KRIS Uppsala välkomnar
med Internet surfing**

sidan 8

**EU-Projektet: IRIS
ger arbete i
Sundsvall**

sidan 9

KRIS landet runt

KRIS Jönköping Linné

KRIS har fyllt fem år

Kalix

1997 - 2002

Landskrona

KRIS Stockholm firade med öppet hus lördagen den 26:e oktober samt med en manifestation på medborgarplatsen med uppträdande av Danne, aktuell med singeln "Pitbull på scen"

Tobbe Palm och Danne Larsson in action på scenen vid Medborgarplatsen.

- Mera KRIS mindre knas!
Röt socialdemokrat Jan Emanuel över Medis.

Elizabeth Markström, Jan Emanuel och Ann-Britt Grunevald var några av de politiker som medverkade på medborgarplatsen och uttryckte sitt om KRIS.

När KRIS på lördagen den 26:e oktober bjöd in till öppet hus kom det över 400 besökare. Det pratades och diskuterades om kriminalvård och frigivning över en ostbuffé.

Femårsdagen avslutades på Medborgarplatsen med en presentation av alla lokalföreningar samt några utspel av Ann-Britt Grunevald och Jan Emanuel. Konferencier var Anette Riipinen som bjöd på sig själv till publikens stora förtjusning.

not: KRIS bildades den 23 oktober 1997

Av: Michael Thyberg

KRIS landet runt

KRIS landet runt

Text: Carolina Nilsson
Foto: Tomas Almqvist

Trots lite regn var det glada miner hos deltagarna på ungdomsläget i Jörn. Arrangörer var; KRIS, IOGT-NTO, UNF samt Röda korset. Närmare 50 ungdomar deltog.

Ungdomsläger i Jörn

med KRIS Skellefteå

Helgen den 23-25 augusti hölls ett läger vid Österjörns camping för ungdomar i riskzonen. Deltagarantalet var omkring 50 ungdomar i åldern 10 till 18 år. Trots den stora ålderskillnaden hos deltagarna flöt det mycket bra.

Man ägnade sig åt olika aktiviteter under vistelsen och en av dem var "kreativt kladd", vilket betyder att man gjorde egna batiktröjor med eget komponerat mönster. Finaste tröjan vann senare ett pris. Även en 10-kamp med "Hurry Skurrys" blandade utmaningar var ett uppskattat inslag. Kanoting, ridning och motorsport fanns också på programmet denna helg.

Sammanfattningsvis var det ett lyckat läger, fast det var för kort enligt en deltagare. Det var mycket glädje och ungdomarna fick lära känna varandra och umgås under mer ordnade former än vad en del av dem får i vardagen. Utvärderingen av lägret talar för en uppföljning nästa år.

KRIS landet runt

KRIS i Karlstad först med “halvvägslägenheter”

Ett nytt koncept när det gäller att ta hand om nymuckade

Peter Olin är en kille med många idéer. När han efter många och långa samtal med fångar inne på anstalterna fått klart för sig vilket det stora problemet är vid muck, drog han igång projekt Fenix. Projektet innebär att man får ett träningsboende och arbetar aktivt med att komma till rätta med sitt kriminalitets-tänkande.

Metoden som kommer att användas är “kriminalitet som livsstil” av Gunnar Bergström. Även självhjälpsgruppen CGA (criminals and gangs anonymus) är inblandad i boendet.

Man kommer alltså inte att inrikta sig på missbruksproblematiken utan kriminalitets tänkandet. Har man ett missbruk bakom sig måste man ta itu med det först, innan man kan komma in i boendet.

KRIS Karlstad kommer att stå för programverksamheten och kontrollen över boendet.

- Projektet har fått bra respons från olika instanser i Karlstad, men vi har haft stora svårigheter med att få loss bostäder, säger Peter Olin till Vägen ut.

Responsen hos målgruppen är en drivande kraft för Peter Olin

Peter Olin, mångsysslare och pappa till projekt Fenix hos KRIS i Karlstad är mycket nöjd med den framgång och respons han mött i arbetet med att ordna boende åt frigivna.

KRIS landet runt

Norra regionen i pole position

KRIS anordnade go-cart tävling och grillfest i Piteå

Den 7 september anordnade KRIS Piteå och KRIS Kalix en go-cart-cup ute på Haraholmen i Piteå.

Det blev en lyckad heldag för hela familjen. Vi bjöd in hela region Norr, och sammanlagt kom det 55 deltagare. Barnen fick köra en egen tävling. Samtliga deltagare erhöLL pris för medverkan.

Vi grillade hamburgare, umgicks och för underhållningen stod ett Pite-band som heter INSANE.

Vinnare i cupen, och den som fick ta med sig vandringspokalen hem blev Dan Danell, KRIS Kalix.

På andra plats kom Jimmy Öhult, KRIS Piteå, och på tredje kom självaste ordförande ifrån Kalix:

Mikael Sundqvist.

Vi ifrån Piteå ska se till att träna mera till nästa år så vi kan ta tillbaka "vår" buckla!

Det blev en dag som alla var nöjda med och vi längtar redan tills nästa års race!

Ing-Marie Björk

KRIS landet runt

Uppsala KRIS välkomnar alla på kaffe och Internetsurfing

KRIS Uppsala har nu funnits i ca 2 år. Vi är en liten men naggande god lokal-förening med stora ambitioner när det gäller KRIS konceptet.

Vår styrelse består idag av ordförande Mats Norrman som även arbetar på KRIS Lilla Gungan som kamratstödjare.

Vill man komma i kontakt med honom så kan man ringa hans mobil: 0736-88 19 90

Kassör är Henrik Byström som till vardags driver ett HVB-hem med namnet Idavallen. Henrik når du på: 0706-93 08 93.

Sekreterare är Camilla Jorlin som arbetar heltid på KRIS i Uppsala. Camilla tar hand om allt mellan himmel och jord. Hon är den som kan svara på frågor som rör verksamheten och kan nås på: 018-15 13 13 eller mobil: 0739-26 67 47

Ledamot, 1:e är Per-Åke Carlsson. Han jobbar som snickare på heltid och var första året ordförande i Uppsala. Han kan nås på sin mobil 0707-66 20 86

Ledamot, 2:a är Carina Martinsson. Jobbar med §12 ungdomar.

Vi har också en AMI-praktikant; Niklas Norrman som ser till så lokalen är öppen, svarar i telefon samt tar emot besökarna. Nicklas bjuder gärna på kaffe och ser till så att alla är glada och nöjda och han kan nås på lokalen eller sin mobil 0736-26 67 48

Vi har en fin lokal som ligger i centrala Uppsala på Väderkvarnsgatan 14 C.

Dit kan man gå och ta en fika, spela pingis, surfa på Internet, se på video, spela spel eller bara sitta och prata. Man kan även ta

del i verksamheten vilken betyder att man kan följa med på häktet, anstalter, § 12 hem, eller ut och informera i skolorna.

LOKALENS ÖPPET TIDER:

Mån, Tid, Ons. samt fredag: 10:00-16:00

Torsdag 16:00-21:00

KRIS Uppsala önskar alla gamla och nya medlemmar hjärtligt välkomna in.

KRIS Uppsalas lokal vid Väderkvarnsgatan i centrala Uppsala inbjuder till gemenskap.

KRIS landet runt

IRIS projektet; ett guld-korn för Sundsvall

Av: Caroline Lidman
Foto: Michael Thyberg
& Johan Skyttberg

Katrineholm

Norrköping

Härnösand

Projektet IRIS i Sundsvall ger tjugo KRIS-medlemmar per år möjlighet att vara med i projektet IRIS (Individ, resurs i samhället). Företagspraktik, datakurs, motion och möjlighet att ta körkort är delar av innehållet.

Tjugo KRIS-medlemmar i Sundsvall har från årsskiftet, via projektet IRIS möjlighet att få praktik på olika företag. Dessutom får man möjlighet att påbörja sin körkortsutbildning, träna sig i konfliktlösning, hjälp att stärka självförtroendet.

Det var förra året när Börje Bergström på fritidsförvaltningen, invigde KRIS nya lokaler på Nybrogatan som idén om IRIS kom igång. Börje Bergström som är projektledare för IRIS har varit en drivande motor och tillsammans med Peter Öberg, ordförande för KRIS i Sundsvall har man hittat en modell att föra ut information till KRIS medlemmar. Alla, inte bara KRIS medlemmar är välkomna att söka sig till IRIS. Antagningen sker via anställningsintervju och tanken är att man under ett år ska få göra praktik på något företag. Kurser kommer att ges i kon-

fliktlösning, data, historia, prestationspsykologi, motion och hälsa ingår också.

Peter Öberg menar att det här är ett sätt för KRIS medlemmar

På KRIS Sundsvall är man idag glad över vad IRIS kommer att tillföra medlemmarna.

- Nu kommer vi att kunna slussa ut medlemmar i arbetslivet säger Peter Öberg.

att komma ut på arbetsmarknaden, visa att man klarar det. Genom att man ingår i IRIS projektet på dagarna och är på KRIS på kvällarna och har ett stöd därifrån kan det vara lättare att slussas ut i arbetslivet. En annan viktig del i projektet är att kunna ta körkort. Många har inte självförtroende att sätta sig i skolbänken igen, utan skyller på att de inte har råd. Nu finns både möjlighet och stöd att ändra på det.

IRIS är ett projekt som finansieras med ett EU-bidrag på fem miljoner. Totalt kostar IRIS tolv miljoner och då går Sundsvalls kommun (fritidsförvaltningen), arbetsförmedlingen, kriminalvården, försäkringskassan och en del företag in med resten.

Många frivilliga i mässan på WTC

Bild & text: Micke Thyberg

En mäsja för frivilliga krafter hölls under två dagar på WTC i Stockholm.

Närmare 150 föreningar ställde ut och profilerade sig på mässan som även innehöll inslag med teater och dans.

Dessutom presenterades en nyhet - volontärbyrån. Den ska fungera som en förmedlande länk - arbetsförmedlingen - mellan människor som vill göra en ideell insats och frivilliga organisationer som behöver hjälp. www.volontärbyrån.org

Nytt intressant forum där föreningslivet mötte allmänheten

Socialtjänst-, idrotts- och integrationsförvaltningarna arrangerade med Sigismund Bergelt som projektledare.

Behov av hjälp, besök: www.volontarbyran.org

Tomas Härving från KRIS Stockholm fick många frågor att svara på under en av dagarna som mässan höll.

- Många frågar oss om hur man kan få någon att sluta knarka! säger Tomas, och slår ut med händerna; Det finns ingen universalmodell för det utan det måste komma från en själv!

Ett annat nytt fenomen är att väldigt många vill arbeta som volontärer hos oss på KRIS och det är ju kul att det finns intresse för det. - Alla är välkomna att delta i verksamheten i den mån man! kan inflikar Peter Söderlund till Vägen ut.

Tomas Härving från KRIS' Stockholm fick svara på många frågor om missbruk och kriminalitet. Men även om vår verksamhet.

Polisen tar hjälp i sin utbildning när det gäller att bemöta kriminella på ett bra sätt.

Bild & text: Micke Thyberg

Polisen tar nu hjälp av f.d. kriminella. Man vill lära sig att bemöta sin "motståndare" på ett värdigt sätt.

- Alla har rätt att få ett korrekt bemötande av polisen vid ett gripande och andra åtgärder.

Därför att vi sökt hjälp hos KRIS säger Lars-Erik Forss till Vägen ut!

Polisens initiativ

Kriminalinspektör Lars- Erik Forss tog på eget initiativ kontakt med KRIS' Stockholm förra året och bad om hjälp i utbildningen av nya poliser. I aspiranternas utbildning ville Forss lägga in en förmiddag där man får möta f.d. kriminella och dels ställa frågor men även bli informerad om hur man vill bli bemött.

Korrekt bemötande

Som kriminell har man automatiskt ett dåligt utgångsläge men det skall inte innebära att man skall förnedras utan erbjudas ett korrekt bemötande av statsmakten.

Polisen har rätt att bruka våld men inte övervåld, och det är ju alltid en balansgång vid ett ingripande. Polisen skall ju serva allmänheten och uppträda korrekt.

Utbildningsgrupp

En grupp från KRIS' Stockholm har under förra året undervisat och föreläst för poliselever i konsten humanitärt bemötande och genvägen har varit mycket bra. Flera av eleverna har fått s.k. aha-upplevelser, och frågorna har varit både många och ingående. Utbildningsgruppen har även påtalat exempel där poliser uppträtt regelvidrigt vid ingripanden. Men även då polisen visat hänsyn och erbjudit både hjälp och en fika för de utslagna i samhället.

Nya vägar

Lars-Erik Forss som sökt nya vägar i utbildningen vill att KRIS samverkan skall permanentas, samt spridas så att poliser runt om i landet skall kunna konsultera sin lokala KRIS förening i dessa frågor.

- Det är lite märkligt att detta förfaringsätt inte använts tidigare även om jag förstår att kriminella upplever polisen som sin motståndare! avslutar Forss.

Samverkan men inte samarbete

Innan vi accepterade att samverka i polisutbildningen förklarade vi att det är på KRIS villkor och att inget annat kan komma i fråga. Detta är mycket viktigt då vi företräder målgruppen; människor i fängelse.

Kriminalinspektören Lars-Erik Forss är initiativtagare till att KRIS ger sin syn på hanteringen av Kriminella

Equalprojektet "Bättre frigivning" har nu kommit igång ordentligt

Kick-off helg för Equal och "Bättre frigivning" i Nässjö

En konferens om "goda exempel" hölls i Nässjö 7-8 september. Närmare 40 deltagare från olika instanser medverkade. Ett av syftena med konferensen var att parterna skall få träffas och lära känna varandra samt utbyta erfarenheter.

Tre anstalter

Konferensen innehöll presentation av projekten samt ett grupparbete. De berörda anstalterna som ingår i detta EU-projekt är; Sagsjön, Storboda och Tygelsjö anstalterna. Representanterna från dessa anstalterna berättade om vad man vill åstadkomma inom sin kåk. Och där har man idag kommit olika långt, man har även skilda inriktningar.

Goda exempel

Under dag två gjordes ett grupparbete där man lyfte upp sina idéer samt goda exempel på vad som kan leda till bättre frigivning. Förslagen var många och idéerna delvis goda, men vad man gärna glömmer är frågan om de intagna verkligen vill ha det man planerar att bjuda.

Viktigt med egen medverkan

En risk är att man bygger ett färdigt paket för fångarna och indirekt påtvingar dem något som inte

känns bra! Därför togs denna fråga upp av KRIS och vinklingen lades på att de intagna skall istället för att få något i färdigt i knät skall själva vara med och påverka sin möjlighet till bättre frigivning och på så sätt känna sig ansvarig och delaktig.

Detta gör även att man helt plötsligt har något att förlora, vilket man oftast inte kan känna då man inleds i något bara för att..!

Där man lyfter in samhällets goda sidor.

Där man erbjuds att välja och vraka bland nya möjligheter till att söka andra vägar i livet.

- Man skall inte möta sitt samhället först då man muckar, det skall finnas innanför murarna så man är ordentligt förberedd inför sin frigivning! säger Peter Söderlund.

Under grupparbetet presenterades olika lösningar på idéer om bättre frigivning. Man diskuterade olika goda exempel i grupperna som senare presenterades innan konferensen avslutades. Och alla är ju överens om detta projekt kommer att få en positiv effekt för de som idag sitter på längre straff.

Visionrum

KRIS' Stockholm har en modellidé om ett "Visionsrum" inne på anstalten:

Bild & text: Michael Thyberg

En modell för intagna att med eget initiativ påverka sin frigivning och framtid i frihet

Av: Peter Söderlund

“Visionsrummet”

“En konkret plats i fängelset där samhällets goda resurser skall lyftas in”

Kvalitetssäkrade program

Inom Kriminalvården idag och tidigare så har man specialiserat sig på kvalitetssäkrade program. Allt för att på bästa sätt hjälpa sina klienter att bli “friska” och hitta rätt här i livet. Vad man inte kanske tänkt på att är att den dan man muckar möter samhället klienten med alla dess resurser som inte kvalitetssäkrats, men som ändå blir några av de viktigaste framtida samarbetspartners i den frigivna medborgarens liv.

Ett fängelses murar och stängsel kanske kan vara bra att stänga ute all skit i samhället, som den intagne tidigare levte i och inte kunnat slita sig ifrån och under en tid “skydda” samhället för brottsaktiviteter, men det är katastrofalt olyckligt om dessa “skyddsmurar” används för att låsa ute samhällets goda krafter.

Ett rum med fyra kala väggar kan vara mer värdefullt än något annat kvalitetssäkrat program.

Samhällets resurser

Ett Visionsrum som de intagna fyller av egen kraft och efter behov och som ger dem tillfredsställelse. Givetvis med hjälp av befintliga resurser, i samverkan. Om dessa resurser inte skulle finnas skall detta givetvis högprioriteras av Kriminalvården för att på bästa sätt uppnå ett värdigt resultat.

Visionsrummet kan exempelvis utrustas med platsapparat, där den intagne själv kan söka jobb och göra anlagstester. Med tiden kanske också Kriminalvården också skaffar sig kunskaper om “datavärlden” och utrustar dessa Visionsrum med Internet, varifrån intagna och personal kan nå viktiga frigivnings förberedande information och kontakter. Exempelvis utbildningar, behandlingshem, företag, bostadsföretag, föreningar m.m. listan kan göras ofantligt lång. Visionsrummet kan sedan om behovet finns fyllas av föreläsningar från just behandlingshem, företagarföreningar, kronofogdar, trossamfund, fritidsföreningar m.m. och den listan kan bli minst lika lång.

EU-projekt

Informationsmaterial kommer med tiden att fylla dessa Visionsrum i hyllor, med bilder och videos och allt annat som kan sprida ett budskap. Visionsrummet kommer också att få inspiration av en stor undersökning som påbörjats genom fokusgrupper på anstalterna och av en enkätundersökning allt för att se på Hinder och Möjligheter.

KRIS Stockholm har lämnat Visionsrummet som en idé till projektet “Bättre Frigivning” och som godkänts av EU. Förhoppning är nu att EU-ansökan uppfylls och att Visionsrummet blir verklighet. Några röster som hörts från Kriminalvården är att hur skall man kunna upprätthålla säkerheten och man har också undrat om det överhuvudtaget finns något intresse hos intagna för ett Visionsrum.

Arbetet fortsätter och synpunkter är av intresse, isåfall kontakta mig Peter Söderlund, KRIS Stockholm/Riks.

Tankar och ideer fanns redan tidigare om ett internationell organ. Nu har en grupp bestående av representanter från olika regionerna i samråd med RIKSKRIS träffats för att bilda:

KRIS International

Av: Kenneth Markström
& Michael Thyberg
Foto & grafik: Michael Thyberg

KRIS International. Ett nytt forum för att sprida vår kunskap och arbetsform för målgruppen, människor i och utanför fängelse. Internationell kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte är något KRIS strävat efter länge.

Frukten av det projekt KRIS Sverige har haft med Litauen börjar nu att mogna, det har kommit starka signaler från öst om ett fortsatt samarbete.

Paraplyorganisation

KRIS International kommer att vara en s.k paraplyorganisation för de länder som har en KRIS organisation. Genom att kunna samverka internationellt kommer vi att kunna stödja friviliga där det behövs bäst och på så sätt bidra till att minska återfall i kriminalitet Internationellt. På längre sikt kommer eventuellt andra organisationer att knytas till verksamheten i respektive land.

Internationellt värde

Det som är tanken med det arbetet är att andra länder som är intresserade av att arbeta i samma linje som oss kan ansöka om att få bli en del av KRIS International. Att tanken dykt upp med ett internationellt KRIS beror på att intresset från omvärlden gör sej allt mer påmind och vi vill därför skydda vår grundtanke som KRIS idag står för.

KRIS International ska därför mönsterskyddas. Vi vill erbjuda vår modell till andra länder men samtidigt så måste den anpassas efter den kulturella ordningen som råder i olika länder. problemen man ställs inför efter en tid i fängelse ser väldigt olik ut runt om i världen. Många öststatsländer har inte ens en socialtjänstförvaltning och det är lika van-

KRIS International

- Nu skall vi erövra världen, säger Christer Karlsson. Vi är redan fyra medlemsländer och vi kommer att bli fler under de närmaste decenniet.

ligt att påbörja en kriminell bana som att gå till en arbetsförmedling.

- Vår modell är eftertraktad och vi vill gärna bidra till att hjälpa övriga länder med att bygga upp en modell som fungerar säger Christer till Vägen ut.

Bryggan Stockholm
Rutger Fuchgatan 9-11
116 67 Stockholm
tel: 08-44 200 98

www.bryggan.info
e-post: brygganstockholm@hotmail.com

Informerar

Bryggan Stockholm är en ideell förening som bedriver verksamhet för barn till föräldrar som sitter eller har suttit i fängelse. Verksamheten startade i maj 2002 och i styrelsen sitter representanter från KRIS Stockholm, Rädda barnen, Röda Korset, Bryggan Göteborg, Kriminalvården och privata behandlingsalternativ.

Syftet med verksamheten är att erbjuda barn och föräldrar en mötesplats, där man kan känna gemenskap och där alla besökare har ungefär samma bakgrund.

Man behöver inte vakta sin tunga på samma sätt som man kanske tvingas göra i andra sammanhang utan här har man möjlighet att dela gemensamma erfarenheter.

Bryggan Stockholm bedriver ingen behandling, vi erbjuder meningsfull fritid, med olika typer av aktiviteter, både gemensamma för barn och vuxna, och var för sig. Exempel kan vara föräldrastödgrupper, barngrupper, skapande grupper och idrottsaktiviteter.

Vi har tillsammans med FoSu startat en friidrottsförening för barn och ungdomar mellan 3-13 år som träffas på fredagskvällarna i Mariaskolan för att träna, leka och umgås. Vi gör också utflykter tex Junibacken, Eriksdalsbadet, Eskilstuna zoo, Gröna Lund mm. Oftast är alla

aktiviteter gratis för deltagarna.

På tisdagar är det möjligt att bara slinka in och ta sig en kopp kaffe, vi har öppet hus mellan kl. 9-20.

En eftermiddag varannan vecka finns det möjlighet att få rådgivning, ring och boka tid.

Bryggan Stockholm gör också besök på häkten och anstalter för att informera om verksamheten samt ha samtal med föräldrar.

Bryggan Stockholm är en systerförening till Bryggan Göteborg som funnits i flera år, arbetsgrupperna på Bryggan består av personer med egen erfarenhet av kriminalitet och droger och personer med lång yrkesmässig erfarenhet inom området.

Våra planerade aktiviteter under december/januari:

10 dec	pyssel och lussebullebak.
17 dec	julpyssel
23 dec	julfest
30 dec	skridskodag
2 jan	lek och pyssel
3 jan	utflykt

Alla som är nyfikna på vår verksamhet är välkomna att höra av sig för mer information.

Mycket välkomna in till oss!

Lena, Camilla och Monica, tre glada kvinnor som gärna tar emot besökare. Birgitta, Simo och Tony fick inte plats på bilden men finns också till hands för er som vill titta på verksamheten.

Drottning Silvia möter livstidsdömda

Av: Åsa Lekberg
Foto: Sara Ringström
Redigering: Michael Thyberg

KRIS har under flera år drivit projekt i Litauen, dels för att stödja uppbyggnaden av behandlingshem samt etablera KRIS som stödorganisation. Nu har Sveriges drottning Silvia besökt en av de livstidsdömda fångar KRIS har kontakt med och fått nya ögon på deras situation

Bruzas och drottning Silvia i samtal på Lukiskiu izolatorius. Bruzas visade vördnad för drottningen och bad henna läsa fader vår.
- Det är det bästa som hänt mig, sa Bruzas efteråt.

Bruzas Remigijus står raklång på cementgolvet och repeterar sin svenska hälsningsfras till drottningen tyst för sig själv. Han lägger sin hand på bröstet och säger att hjärtat slår dubbeslag och att det här är den lyckligaste dagen i hans liv.

Bruzas Remigijus är 47 år och dömd för mord till livstids fängelse. Vilket innebär LIVSTID. Den enda kontakt han har med omvärlden är med de beväpnade vakterna som tre gånger om dagen skjuter in skålar med mat genom den lilla öppningen i celldörren.

På fängelsegården väntar drottning Silvia med sitt hov. Hon är omgiven av ett tjugotal säkerhetsvakter med vapen, öronsnäckor och spända blickar. Brevid Drottningen står

Christer Karlsson, ordförande i RIKSKRIS. Det är KRIS som tagit initiativet till drottningens besök i fängelset.

- I Litauen har en dömd inget värde och ska därför inte ges några privilegier eller en andra chans. Att fångarna får besök av en drottning betyder oerhört mycket och kommer att ändra inställning, både hos folket och politiker, säger Christer.

Så står hon plötsligt där mitt framför honom, Drottningen av Sverige i sin rosa dräkt och nylagt hår.

- Välkommen Ers Majestät. Var god och sitt, säger Bruzas på perfekt svenska.

Drottningen sätter sig lite tvekande på hans sängkant.

- Jag är så nervös, säger han. Jag förstår inte att det är sant att Ers Majestät är här. Drottningen reser sig upp och säger att han pratar mycket bra svenska och undrar hur han har lärt sig.

- Jag har gott om tid, skrattar han. Jag läser lexikon som jag har fått från KRIS. Jag är intresserad av språk men det är svårt att lära sig uttal eftersom jag inte har någon att prata med.

- Har du några besök? Frågar Silvia.

- KRIS är mina vänner. Sist de kom fick jag den här datorn som jag ska försöka lära mig.

- Jag är inte heller så duktig, skrattar drottningen.

Bruzas tar upp en bok från bordet och frågar om Ers Majestät kan tänka sig att läsa en text på svenska.

- Då kan jag spela in Ers Majestäts röst och träna på uttalet, förklarar han och knäpper på sin lilla bandspelare. Drottningen böjer sig ned över texten och börjar läsa med låg röst: "Fader vår som är i himlen. Helgat varde Ditt namn. Tillkomme Ditt rike. Ske Din vilja så som i himmelen så ock på jorden..."

- Glöm inte bort oss, säger Bruzas när han förstår att Drottningen besök snart är slut.

- Det kommer jag inte att göra, säger hon. och lämnar cellen tätt åtföljd av sina vakter.

Kvar på golvet står Bruzas Remigijus.

KRIS Stockholm och SHIS i bosamverkan

Stockholms KRIS bedriver sedan en tid boendeverksamhet för hemlösa medlemmar i föreningen. Många ställs utan bostad efter en längre tids fängelsevistelse och så vill inte KRIS att det ska vara. Därför har man nu tagit krafttag för att försöka lösa problemet.

Det har visat sig att det mindre lämpligt att bo i stadens ordinarie natthärbärgen som finns för hemlösa. Det är för mycket droger där och det är ingen bra miljö för personer som vill lägga av med drogerna eller sin kriminalitet. För den som ska bo i föreningens lägenhet är det viktigt att man tror på KRIS ideologi. Den innefattar drogfrihet och en vilja att förändra sitt liv från den kriminella livsstilen.

Förutom det bedrivs halvvägshuset Lilla Gungan utanför centrala Stockholm.

Personer som kommer från fängelserna får bo och jobba med sig själva till frigivningen enligt § 34 modellen. Många flyttar sedan vidare till boendeverksamheten. Reglerna är strikta. Upptäcks droger inklusive alkohol så åker man ut. Boendet är till för den som ändra sin livsstil och inte för den som vill fortsätta.

Verksamheten går ut på att alla tar sitt ansvar. Ibland kan det krävas extra mycket från personalen och därför finns en så kallad tillsynsavgift.

Kontaktpersoner finns och är tillgängliga dygnet runt. Dom som behöver får kvittera ut en mobiltelefon när man skrivs in. Om allt går bra finns möjlighet till försökslägenhet. Men för att få det galler

det att kunna sköta sig en längre tid.

Verksamheten är beroende av socialtjänstförvaltningens omdöme och i vissa fall pengar för att det ska gå runt. Man bör tänka på att en person som är inne i ett missbruk kostar samhället långt mycket mer än vad bidragen ligger på.

Peter Söderlund, ordförande i KRIS är en av de ansvariga för boendeprojektet.

Han berättar för mig att strukturen har utvecklats under åren, och att Stiftelsen hotellhem står för merparten av rummen. I nuläget finns cirka 20 lägenheter men utvecklingen går framåt. Vi har många rum inne i stan och i Vårbygård finns vår första egna lägenhet.

“ - Att människor som vill lägga av slussas in på härbergen är katastrof” säger Peter Söderlund

Susanne Granath, Per Ingvarsson från SHIS. Patricia Schedin och Peter Söderlund från KRIS är de som samverkar för att ge bostäder till våra medlemmar.

Vi letar ständigt efter nya alternativ för att hjälpa våra medlemmar. Från början hjälpte vi bara dom som kom från ett fängelsestraff. Då hjälpte vi till att inkvartera dom på vandrarhem och gick sedan till socialbyrån med räkningen. Det gick bra i början men sedan slutade ekonomihandläggarna att betala räkningarna.

Boendet har egentligen ingen tidsgräns men det är viktigt att försöka komma vidare så fort som möjligt, säger han.

Göran Dahlstrand som är VD hos SHIS, tycker att samarbetet är gott och hoppas på att kunna hjälpa KRIS i framtiden med fler genomgångsbostäder.

Av: Leif Karlsson
Bild: Michael Thyberg

Anstaltsver

Av: Leif Karlsson
Foto: Michael Thyberg

Den anstaltsverksamhet som bedrivs på KRIS idag låg med som en av föreningens grundidéer redan från början. Verksamheten går ut på att informera om att det går att leva ett bättre och rikligare liv. Det är en viktig del av föreningens verksamhet att informera om droger och kriminalitetens konsekvenser. Verksamheten är uppdelad i två delar, en för kvinnor och en för män. En av anledningarna är att det är få fängelser som behandlar både män och kvinnor. Kvinnor och män är också olika när det gäller dessa problemen.

Besöksverksamheten på KRIS

Anneli är en av personerna som jobbar med besöksverksamheten på KRIS. Hon började tidigt missbruka för att slippa känna sig mobbad och av nyfikenhet. Vid 22 års ålder och efter en rad missbruksrelaterade händelser hamnade hon på Hinseberg. När hon första gången fick kontakt med behandling kom tankarna på om det hon höll på med verkligen var så bra. Anneli har idag utbildat sig till alkohol- och drogbehandlare vid Tollare folkhögskola. Anneli är en tjej som utstrålar hopp och framtidstro.

Anneli samordnar besöken med KRIS

lokalföreningar runt om i landet. Efter åker man till fängelser och häkten för att informera. När det är dags för frigivning ska man ha ett myller av kontakter på ort man tillhör. Det minskar risken för att ta återfall markant. Riksorganisationen KRIS informerar på många fängelser varje år. Informationssamtalen sker i fängelsets gymnastikhall eller i annan lämplig del av anstalten. För de

Att vara utestängd från samhället i flera år får personliga konsekvenser och att åter ta en plats i samhället fordrar både resurser och kompetens.

som sitter inne är det bara knalla dit och lyssna. Intresset är stort.

KRIS visar genom den här verksamheten att resultaten blir bättre när människor får prata utifrån sig själv utan konstlade medel. Många som man möter på KRIS tycker att det är mer meningsfullt när man kan vara öppen om sin

Anstaltsver
heten är KRIS
pelare. V
människor
att kunna
sitt öde sjä
Det är
komma ih
har en cha
tillbaka til
let.

KRIS kan
till de som
det gamla
men den e
avgör om
lyckas. M
lyckats ge
därför forts
tet med a
intagna oc
hopp.

Arbetsamheten

verksam-
KRIS grund-
i vill ge
hopp om
förändra
sälva.

viktigt att
åå att alla
ns att hitta
i samhäl-

n ge hjälp
vill lämna
bakom sig
egna viljan
du skall
ååå har
nom KRIS
sätter arbe-
tt besöka
h förmedla

situationen utan tvång. Många har inte träffat sina anhöriga på väldigt länge. Men nu kan kontakterna knytas igen och det underlättar för en del. För många är det så klart jobbigt att återknyta kontakterna med familjen igen. I en del fall kanske det heller inte finns några anhöriga att ta tag i.

För mej var drogerna en jobbig tid. Allt gick bara ut på att skaffa pengar och ta droger. Nu när jag har slutat kan jag vara mig själv igen. Det stimulerar mej mycket att få hjälpa andra med mina egna erfarenheter. Vi blir väl mottagna när vi kommer, kontakterna knyts redan på häktet, många gånger. Där är behovet och intresset är som störst. Det är viktigt att man så tidigt som möjligt kommer igång med att knyta upp personliga kontakter med andra igen. Om man är på häkte måste börja fundera på vad det var som gick fel, om det finns andra vägar att gå.

Det finns ett stort behov av att bara få prata. Vi vill försöka ändra

- Kvinnor har ett sämre utgångsläge än män vid muck! säger Anette Riipinen.

Anneli Enström får mycket tillbaka genom det arbete hon gör på anstalterna

människors sätt att tänka med våra besök. Det är bara de intresserade som kommer, så det brukar aldrig vara några problem. Många som kommer fram vill ha hjälp med att komma vidare. Resultaten varierar men för det mesta fungerar det ganska bra. Vi försöker att inte döma eller dra alla över en kam. Det är skönt att få dela sig av sina erfarenheter. Det ger så mycket tillbaks, säger Anneli.

- Kvinnor har ett sämre utgångsläge än män vid

Tomas Lundgren, Göran Karlsson, Masoud Beik och Mats Norrman är ute på anstalterna och informerar på heltid. Masoud är den som är ansvarig i gruppen för verksamheten och har arbetat några år med detta.

muck! Menar Anette.

Kvinnor har ett sämre utgångsläge, tycker Anette. Det finns inte tillräckligt med resurser avsatta till kvinnor som befinner sig i en utsatt situation. Det finns heller inte färdiga program där kvinnor kan jobba med sin kriminalitet. Natthärbärgen för bara kvinnor blir färre och färre. Killarna hörs och syns mest, kanske är det därför insatserna är större på den sidan. Bakom varje missbrukande man finns en kvinna. Myndigheterna måste vidga sina vyer när det gäller det här, tycker hon.

Anette har jobbat en tid med besöksverksamheten tillsammans med de andra. Det här med att hjälpa andra är för henne livskvalitet. Hon blev själv inte hämtad men har haft problem med droger och kriminalitet. Hon ser att arbetet som utförs har effekt och ingjuter hopp i andra.

Det är efter muck är det svårt att hitta en plats i samhället. Killarna som behöver hjälp besöks av Tomas, Göran, Masoud och Mats. Det fungerar på samma sätt där. Alla har tidigare haft problem och ställer gärna upp och hjälper till. Det fattas mycket i kriminalvården för att det ska bli bättre. Kriminal-

vården satsar för lite på information, det blir mest bara förvaring. Personer som är under vård ska förr eller senare i samhället igen. Det är där besöksverksamheten är en länk.

Självkänslan blir inte direkt bättre av att sitta inne. KRIS hjälper till att ge självkännedom och kunskaper om droger och kriminalitet i positiv bemärkelse. Masoud samordnar besöksverksamheten på anstalter där män befinner sig. Han säger att det gäller att sätta gränser, sprida erfarenheter och att man måste vara hederlig om man ska vara med. Tar någon återfall så är man välkommen tillbaka, om man visar att man vill det. Missbruk och kriminalitet gör

att man får vansinniga tankar. Det vi lär ut ätt leva livet på dess egna villkor. Människor måste sluta att bygga luftslott och börja leva i verkligheten, säger Masoud.

Det är efter muck som det egentliga straffet börjar; Återinträdet i samhället

att man får vansinniga tankar. Det vi lär ut ätt leva livet på dess egna villkor. Människor måste sluta att bygga luftslott och börja leva i verkligheten, säger Masoud.

! Är du intresserad av att ingå i en besöksgrupp från KRIS? Ta då kontakt med din lokala KRIS förening för mer info.
● /redaktionen

KRIS

Företagspaketet

Länken mot näringslivet

- Klart för leverans och försäljning

Nu skall vi möta näringslivet

Av: Peter Söderlund
Foto: Michael Thyberg

- Nu får Näringslivet en chans att ta sitt samhällsansvar, säger Peter Söderlund som är upphovsmannen bakom idén med paketet.

Bakgrundsiden

Företagspaketet är en idé om att öka dialogen mellan näringslivet och KRIS Sverige. Tanken är att varje KRIS förening i Sverige skall boka upp möten med företagare och liknande sammanslutningar och organisationer och presentera vår verksamhet. Är det något som drabbar företagen så är det missbruk och kriminalitet och vad vore inte bättre om vi då kunde ha en bra samverkan. Efter vi med entusiasm och kraft presenterat vad vi gör och kan göra, presenterar vi vårt företagspaket.

Paketinnehåll

Företagspaketet innehåller information, videofilm, diplom, 1-års prenumeration på vår tidning "Vägen ut", en check om 1½ timmes föreläsning m.m. Efter att ha sett hur många människor som tror på vår idé och vill vara delaktiga

på något sätt så tror vi också på vårt paket. Efter att ha presenterat oss och vårt paket går vi ut på företagen och föreläser för personal och ledning, om man nu blivit intresserad och köpa vårt paket för 5.500:-. Detta gör vi för att kunna få in några kronor till alla våra lokalföreningar som oftast har det svårt med ekonomin. Vi gör det också för att skapa praktik platser på våra företag runt i Sverige och senare kanske en anställning. För om det är något som är brottsförebyggande och mänskligt värdefullt så är det att kunna få ett arbete på en arbetsplats där man bryr sig.

Syfte och användning

Förhoppningen är att den anställda inte skall behöva sitta tyst vid lunchbordet och inte våga ta plats utan i stället kanske kunna vara med och höja diskussionen på att man kan få hjälp. För är det

någonstans drogproblem och kriminalitet finns så är det "där ute". En förhoppning är också att ett sponsornät kan byggas ut och i stort och smått stötta Världens Bästa Brottsförebyggande Åtgärd -99, så att vi kan bli ännu bättre.

Från synål till silverskål

Allt från en "Synål till Silverskål" är av intresse. Kanske kan vi få stöd i olika utbildningar m.m. Vi hoppas nu på att alla gör sitt bästa för att sprida vårt budskap och att företagen och andra organisationer inser det värdefulla med det här och stöttar KRIS Sverige i det här och också då samhället i övrigt.

För information om försäljning:

Peter Söderlund
KRIS Stockholm/Riks
Mobil: 0704-61 22 47
Tel: 08-615 19 20

Clean- V KRIS 7-

KRIS/Clean-house, fotbollslag är ett starkt lag fysiskt men spelar lite ostrukturerat. Clean-house vann på straff efter oavgjort 1-1. Slutresultatet blev 7-6. Danskarna tog välförtjänt hem bucklan.

Text: Miki Jankovic
Bild: Michael Thyberg

Den traditionella fotbollslaget och Sverige är en höjdpunkt gemenskap ö

Charles är tränare
för Clean-house.

Själva iden till KRIS IF föddes nere i Köpenhamn 1999 när vi åkte ner ett gäng och förlorade mot danskarna med hela 2-14. Den upplevelsen var hemsk, nästan mardrömslik och det var något vi inte ville uppleva igen.

Under den hösten startades det en spelarjakt och vi anmälde oss till seriesystemet året därpå. Det gick hyfsat i serien år 2000 men det viktiga var vi under familjelägret på Kärsön tog revansch på danskarna när vi vann med 5-3 efter straffar.

Året därpå blev resan till Danmark inställd mycket p.g.a. att en av våra spelare hamnade i bråk med domaren i seriefinalen mot Boo FF i juni 2001.

Det hela slutade med ambulans, polis, tidningskriverier, rätte-

gång, tre års skuld, 21 000 kr i böter och laget blev uteslutet. Luften gick ur spelare, det fanns ingen vilja att åka

Resan ner i år var för hela laget mer det en stor vilja vandringspokalen hamn.

Efter några olyckor under sommaren tvungna att vinna matcherna för att chans att gå uppå. Därför var det slut match där vi inte vinna.

Vi borde ha under den ordina

house

S

S IF

-6

KRIS IF gjorde en utmärkt match mot Clean-house i Köpenhamn. Laget spelar tekniskt mycket bra men det räckte inte den här gången heller. Masoud Beik skadades tidigt och fick lida på bänken.

andskampen mellan Danmark kt för KRIS. Och bidrar till ver gränserna

yddstillsyn samt
och att hela vårt
t det året.
mig och många
s inte någon kraft
till Danmark.

ar en avkoppling
n självklart fanns
a att inte lämna
n nere i Köpen-

myckliga förluster
n i serien var vi
a dom resterande
t vi skulle ha en
t i seriesystemet.
könt att spela en
e var tvungna att

vunnit matchen
arie speltiden, att

vi förlorade matchen på straffar
finns det inte mycket att säga om.
Det var väl deras tur.

Tekniskt var vi bättre och borde
ha utnyttjat vårt spelövertag men
vi brände för mycket chanser.

KRIS Danmark var starka fysiskt
och körde mycket med långa
bollar. Men dom vet innerst inne
att dom hade tur.

Jag vill passa på att informera
att vi vann dom resterade mat-
cherna i serien och att vi gick upp
till sjuan.

Från laget 1999 finns idag Vin-
cent, Masoud, Eso och jag kvar.

Jag tackar KRIS Danmark för
det mycket kärleksfulla omhän-
dertagandet och Paulina och Totte
för det fina jobb dom gjorde som
researrangörer.

Miki Jankovic är KRIS
IF's tränare

Informellt besök på Lettiskt kvinnofängelse

Här sitter 500 intagna. Allt från barn till mammor med bebisar i ett fängelse som var avsett för hästar.

Under planeringen av Litauenresan tog KRIS i Stockholm kontakt med ett kvinnofängelse strax utanför Riga i Lettland.

Där gjordes en förfrågan om vi kunde få en möjlighet att göra ett informellt besök.

Alexandra Kieselova på Ilguciema Cietums bjöd in en grupp att titta på verksamheten innanför murarna.

Gammalt stuteri

Ilguciema Cietums kvinnoanstalt ligger i ett gammalt industriområde i utkanten av Riga.

Byggnaderna som rymmer mer än 500 intagna kvinnor med barn var från början ett rysk stuteri i början av 1900-talet!

Efter det så tog militären över det och använde byggnaderna till förråd! förklarar Alexandra till Vägen ut.

Ungdomsavdelning

Vårt första möte med intagna var på ungdomsavdelningen. Där satt då tolv minderåriga tjejer i åldern mellan tolv till sexton år.

In som barn ut som vuxen

En av de yngsta berättade att hon hade för medhjälp till personrån blivit dömd till åtta års fängelse. Detta skedde då hon var tolv, idag är hon fjorton och kommer ut som en vuxen kvinna.

Restaurering med bistånd

Kriminalvården i Lettland har ytterst begränsat med resurser för att förbättra miljön på kvinnorna. Därför söker man från anstaltens sida hjälp från andra håll. Man har fått en del möbler och byggmaterial från Sverige och riktat in sig på att renovera ungdomsavdelningen

Alexandra Kieselova vid Ilguciema Cietums kvinnofängelse i Riga, Lettland tog emot besöksgruppen från KRIS med öppna armar.

samt skolan i ett första steg.

Avdelningen för vuxna kvinnor är under all kritik och Alexandra ber oss om råd och hjälp för att förbättra livet för dessa kvinnor.

Hinsebergsanstalten är systerkåk till Ilguciema Cietums och har skickat över material som inte längre behövs och tjejerna i Lettlands kvinnofängelse är tacksamma för det.

Kvinnor som vill stödja och vara med i kontakten österut, kan ta kontakt med KRIS i Stockholm för mer information.

Massmedia om KRIS

Per Unckel tror på privata fängelser

Privata fängelser, som tar hjälp av före detta fångar. Det föreslår en av landets ledande moderater, riksdagsledamoten Per Unckel. - Kriminalvården lyckas mycket dåligt med att återanpassa de intagna så att de inte återfaller i brott. Det är dyrt och ineffektivt. Därför måste man vara öppen för att pröva nya lösningar. Fängelser i privat regi är en "tabubelagd" fråga i Sverige, konstaterar Per Unckel, som har Storbritannien som förebild. Till att börja med hoppas han på en privatägd anstalt, i nära samarbete med Kris, Kriminellas revansch i samhället.

- Den skulle lägga mycket kraft på att inte bara släppa ut fångarna i tomma intet, utan säkerställa att de har goda kamrater, och får hjälp med bostad och arbete.

Lova Olsson
SVD 18 aug-02

Iris är ett nytt projekt som ska slussa in före detta kriminella på arbetsmarknaden. Projektet ska dra igång i januari 2003.

Det enda som saknas är klartecken för drygt fem EU-miljoner.

Projektet Iris (Individ, resurs i samhället) ska leda före detta kriminella till en egen försörjning.

De som är aktuella för Iris, om projektet blir av, är långtidsarbetslösa personer med avtjänade straff och slutförda drogavvänjningsprogram.

- Det är en otroligt viktig målgrupp, säger Börje Bergström på kultur- och fritidsförvaltningen som är upphovsman till projektet.

I oktober kommer den första tecknet på om Iris kommer att beviljas bidrag eller inte. Då görs en första utgallring

av vilka projekt som går vidare bland de som söker EU-medel.

Har fått nej

Börje Bergström har tidigare fått nej till EU-pengar till vissa projekt för att de inte varit nog originella. Den här gången känner han sig riktigt nöjd med "sitt" projekt. Han beskriver det som helt nytt och det enda i sitt slag i Sverige.

- Men jag har lärt mig att inte ta något för givet, förrän jag har ett påskrivet avtal i handen, säger Börje Bergström

Han har tidigare arbetat som chef för ett behandlingshem för barn och ungdomar. Det finns många problem som är svåra att överbrygga när det finns ett arv från kriminalitet och droger.

- Resan från kriminalitet till ett vanligt Svenssonliv är större än vad många tror, säger Börje Bergström.

Bygger på frivillighet

Iris bygger på frivillighet Börje Bergström vet av erfarenhet att personer med stora behov och motivation sällan hoppar av från projekt de går, snarare är det svårt när projektet tar slut.

Som en extra morot funderar han på att lägga in en körkortsutbildning. Många av deltagarna saknar värdehandlingar och ett körkort kan bli den symbol som får dem att stanna på rätt sida om lagens rämärke. Han försöker få försäkringsbolag att stå för körkortsteorin, men körlektionerna får deltagarna betala själva, även om de får ett bra pris.

Svårt skaffa jobb

Många före detta kriminella är långtidsarbetslösa och har svårt att skaffa jobb. Det gäller att hitta nya arbetssätt för att lättare anpassa dessa personer till arbetslivet.

- Många företagare är ju misstänk-samma mot personer med kriminell bakgrund, säger Börje Bergström. Praktikplatser är en bra väg in på

arbetsmarknaden. Medfinansierarna till Iris, bland andra SCA Forest, ställer upp med ett antal praktikplatser.

I samarbete med KRIS

Projektet är tänkt att samarbeta mycket nära med Kris, Kriminellas revansch i samhället. En anledning är det i princip bara går att hitta deltagare till Iris den vägen. Sökning via kriminalvårdsregister och liknande är inte tillåtet.

- Första gången jag hörde talas om projektet tänkte jag direkt, wow vilken kanongrej. Speciellt för såna som oss, säger Peter Öberg som var med och startade kris i Sundsvall.

Han blir en av två från Kris som anställs i projektet. Efter 2,5 år på Kris känns det bra att gå vidare och släppa fram andra på Kris - Jag hoppas verkligen att Iris går igenom, säger Peter Öberg.

Projektet är på tolv miljoner kronor och uppdelat på tre perioder à elva månader. Varje period ska ett 20-tal personer från Sundsvall med omnejd delta i Iris. EU-pengar ska täcka 5,1 miljoner kronor av kostnaderna. Målet är att 75 procent av de som går igenom hela projektet ska komma ut på ordinarie arbetsmarknad eller påbörja någon utbildning.

Henrik Lundblom
Sundsvalla tidning 11 aug -02

Nästa nummer av Vägen ut

Clean-house i Danmark

- Läs om utsluss i Danmark

Fader Elias

- Munk med mobiltelefon

KRIS Landet runt

- Allt om våra lokalföreningar

Finn Thörn

- Mobbningsförebyggare

Kriminalvården

- Anser KRIS olämpligt för frigångare

Med mera, med mera...

Planerade utgivningsdatum för 2003:

Nr: 1 10 Mars

Nr: 2 10 Juni

Nr: 3 10 Sept

Nr: 4 10 Dec

Journalistiska talanger

Har du det? Vill du vara med om att skriva artiklar på uppdrag från Vägen ut redaktionen?

Då är du välkommen att ta kontakt med Chefredaktör Michael Thyberg för mer information.

E-post: vagenut@kris.a.se
Redaktionen: 08-615 19 20
mobil: 0736-88 19 17

KRIS-Shoppen

krisshopen@kris.a.se

Ett nytt sätt att köpa KRIS prylar via nätet

Välkomna till vår eshop. Där finner du våra snygga vinterjackor och muggar. Sortimentet kommer att utökas med nyckelband, tröjor, tändare och pennor. Det kan även bli fråga om andra produkter beroende på efterfrågan.

Hanteringen av shopen ligger hos KRIS Umeå och sysselsätter flera medarbetare.

Förslag och ideer tas gärna emot av Per Renman eller Tomas Bergström hos KRIS Umeå på: 090-71 35 30 umeå@kris.a.se

Per Renman är en av de som ligger bakom idén med eshop.

Årsmöten 2003

KRIS Stockholm kallar härmed sina medlemmar till årsmöte **lördagen den 22 februari 2003**, klockan 16:00 på Tjärhovsgatan 34 i Stockholm. Välkommen!

Kallelser till respektive lokalföreningars årsmöten kommer att skickas ut separat till varje medlem genom respektive förenings omsorg. Du kan även ta kontakt med din förening för mer information.

Har du flyttat eller av annan anledning bytt adress måste du meddela medlemsregistret detta.

Det kan du göra till:

RIKSKRIS

Medlemsregistret

Redhars väg 4

462 54 Vänersborg

eller till: medlemsregistret@kris.a.se

Ryggskogstorpet

Loos, Hälsingland

- * Loossjön ligger 1,5 km från torpet.
- * Järvsö Alpincenter 6 mil
- * Vemdalen 9 mil

Foto: Michael Thyberg

Ryggskogstorpet i Loos är en förmån för alla KRIS medlemmar att nyttja i utbyte mot underhåll.

Torpet ägs av KRIS Stockholm som fått det till skänks av en åhörare vid en föreläsning.

Huset är i behov att reparationer och mindre renoveringar.

Torpet skall få nyttjas av KRIS medlemmar i utbyte mot att man bidrar med underhållsreparationer samt håller tomten i skick.

Vi söker nu personer som vill vara med att åtgärda de

brister och renoveringar vi kommer att behöva utföra.

Är du/ni intresserad av att vara med så skall ni ta kontakt med:

Paulina Saarinen
paulina.saarinen@kris.a.se
Peter Söderlund
ordforande.stockholm@kris.a.se

Båda finns på KRIS Stockholm. 08-615 19 20

KRIS söker sponsorer som vill stödja vår verksamhet med torpet.

Fakta:	Ryggskogstorpet 4:14
Byggår:	Början 1900-talet
Antal rum:	5 rum & kök + WC
Boyta:	90 kvm
Tomt:	7 330 kvm
Övriga hus:	Jordkällare Lada (500 kvm) Brygghus Lekstuga

Erbjudande

Öppna mobilabbonemang genom KRIS Stockholm

Vi kan nu erbjuda våra medlemmar ett oslagbart tillfälle att skaffa mobilabbonemang med låg kostnad

KRIS Stockholm kan erbjuda två alternativ:

- Alternativ 1 är avsett för dem som inte ringer så mycket.
- Alternativ 2 är avsett för högringare.

Alternativ 1

Priser - Ramavtal (exl.moms)

Månadskostnad:	70 kr per användare.	
Öppningsavgift:	295: - (engångsavgift)	
Minutavgifter:		
Må-Fre 07-18	Övrig tid	
1,60 kr	0,90 kr	Till fastnätsoperatörer.
0,72 kr	0,41 kr	Till Tele2 och Comviq
2,47 kr	2,47 kr	Till övriga mobiloperatörer.

Alternativ 2

Priser - Flatrate (exl.moms)

Månadskostnad:	196 kr per användare.	
Öppningsavgift:	295: - (engångsavgift)	
Minutavgifter:		
Må-Fre 07-18	Övrig tid	
0,60 kr	0,60 kr	Till fastnätsoperatörer.
0,42 kr	0,42 kr	Till Tele2 och Comviq
2,90 kr	2,90 kr	Till övriga mobiloperatörer.

I båda alternativen ingår följande tjänster:
T2 E-post, T2 Plus, T2 svar, T2 text, Utgående T2 data och fax, WAP

Tycker du att detta tilltalar dig skall du ta kontakt med Anneli Enström på KRIS Stockholm som är ansvarig för mobilhanteringen.

Du tecknar ett avtal med KRIS Stockholm och en bindningstid på ett år i taget.

Övriga upplysningar om avtalet får du av:

Anneli Enström 08-615 19 20 eller 0736-88 19 85.

E-post: anneli.enstrom@kris.a.se

www.kris.a.se